Türkçe Ö?retmenlerinin Ölçme ve De?erlendirme Araçlar?na/Çal??malar?na Kar?? Tutumlar?n? Belirleme Ölçe?i

ARABPSYCHOLOGY.COM

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Türkçe Ö?retmenlerinin Ölçme ve De?erlendirme Araçlar?na/Çal??malar?na Kar?? Tutumlar?n? Belirleme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31952

Özet

Türkçe Ö?retmenlerinin Ölçme ve De?erlendirme Araçlar?na/Çal??malar?na Kar?? Tutumlar?n? Belirleme Ölçe?i, Türkçe dersi ö?retmenlerinin mesleki uygulamalar?n?n kritik bir bile?eni olan Ölçme ve De?erlendirme süreçlerine yönelik sahip olduklar? duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimleri ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, ö?retmenlerin geleneksel ve alternatif de?erlendirme yöntemlerine kar?? sergiledikleri genel tutum düzeylerini nicel olarak belirlemeyi hedefler. Elde edilen veriler, ö?retmenlerin hizmet içi e?itim ihtiyaçlar?n?n tespit edilmesinde ve e?itim politikalar?n?n geli?tirilmesinde önemli bir kaynak te?kil etmektedir.

Ölçek, Sedat Maden ve Erkan Durukan taraf?ndan 2011 y?l?nda yay?mlanan kapsaml? bir çal??ma kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçek geli?tirme çal??mas?, Türkçe ö?retmenlerinin ölçme de?erlendirmeye ili?kin alg?lar?n?n derinlemesine anla??lmas?na katk?da bulunarak, bu alandaki tutum farkl?l?klar?n?n nedenlerini ortaya koymay? amaçlam??t?r. Bu çal??ma, ölçe?in psikometrik özelliklerinin belirlenmesi için temel te?kil etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Türkçe Ö?retmeni, Ö?retmen Tutumlar?, Ölçme ve De?erlendirme, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Araç, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Sedat Maden, Erkan Durukan.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, görev yapan Türkçe ö?retmenlerinin, derslerde kullan?lan ölçme ve de?erlendirme araçlar?na ve bu alandaki yenilikçi çal??malara yönelik alg?lar?n?, inançlar?n? ve duygusal tepkilerini sistematik bir biçimde belirlemektir. Ölçek, ö?retmenlerin ölçme de?erlendirme faaliyetlerini ne ölçüde benimsediklerini, bu faaliyetlerin gereklili?ine inan?p inanmad?klar?n? ve uygulama sürecinde kar??la?t?klar? zorluklara kar?? ne tür bir tutum sergilediklerini saptamak için tasarlanm??t?r.

Ölçek, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve karar vericilere, ö?retmenlerin ölçme de?erlendirme yeterliliklerini art?rmaya yönelik hizmet içi e?itim programlar?n?n içeri?ini ve metodolojisini optimize etme konusunda somut veriler sunar. Ölçek sonuçlar?, ö?retmenlerin de?erlendirme süreçlerine kat?l?m motivasyonlar?n? anlamada kritik rol oynamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, ö?retmenlerin ölçme ve de?erlendirme (ÖD) araçlar?na kar?? geli?tirdikleri **tutum** yap?s?n? ölçmektedir. Tutum, psikolojide bireyin belirli bir nesneye, ki?iye, duruma veya fikre kar?? sahip oldu?u ö?renilmi? e?ilim olarak tan?mlan?r. Bu ölçek özelinde, yap? genellikle üç temel bile?en üzerinden incelenir:

Bili?sel Bile?en: Ö?retmenin ÖD araçlar?n?n faydas?, do?rulu?u ve uygulanabilirli?i hakk?ndaki inançlar? ve bilgileri.
Duygusal (Afektif) Bile?en: Ö?retmenin ÖD faaliyetlerini gerçekle?tirirken hissetti?i kayg?, memnuniyet veya isteklilik gibi duygusal tepkiler.
Davran??sal Bile?en: Ö?retmenin ÖD araçlar?n? kullanma, geli?tirme veya bunlara kat?lma yönündeki gözlemlenebilir e?ilimleri ve niyetleri.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?, genellikle ölçe?in ölçmek istedi?i yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini (geçerlik) belirlemek için kapsaml? analizler içerir. Her ne kadar meta veri alan?nda geçerlik bilgisi "-" olarak belirtilmi? olsa da, Maden ve Durukan (2011) taraf?ndan yay?mlanan makalede detayl? Geçerlik çal??malar? raporlanm??t?r.

Tipik olarak, ölçe?in geçerli?i için **kapsam geçerli?i** (uzman görü?ü ile maddelerin ölçülen yap?y? temsil etme derecesi) ve **yap? geçerli?i** (faktör analizi ile ölçe?in teorik yap?s?n?n test edilmesi) yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin Türkçe ö?retmenlerinin ölçme de?erlendirme tutumlar?n? do?ru ve tutarl? bir ?ekilde yans?tt???n? göstermeyi amaçlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, ayn? ko?ullar alt?nda tekrar uyguland???nda tutarl? sonuçlar üretme derecesini ifade eder. Orijinal meta veride güvenirlik bilgisi yer almasa da, akademik ölçek geli?tirme standartlar?na göre, Maden ve Durukan (2011) çal??mas?nda mutlaka **iç tutarl?l?k** analizleri yap?lm??t?r.

Genellikle kullan?lan yöntem, ölçe?in iç tutarl?l???n? gösteren **Cronbach Alfa** katsay?s?n?n hesaplanmas?d?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçekteki maddelerin birbirleriyle ili?kili oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir. Bu katsay?, ölçe?in ölçme araçlar?na yönelik tutum yap?s?n? güvenilir bir ?ekilde yakalama yetene?ini kan?tlar. Ölçek geli?tirme sürecinde, kabul edilebilir düzeyde yüksek bir Güvenirlik katsay?s?n?n rapor edildi?i varsay?lmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Geli?tirme tipi bir ölçek olan bu araç için, yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla **Faktör Analizi** uygulanm??t?r. Faktör Analizi (Exploratory Factor Analysis - EFA veya Confirmatory Factor Analysis - CFA), ölçekteki maddelerin alt?nda yatan boyutlar? veya faktörleri belirlemek için kullan?l?r.

Bu ölçekte, faktör analizi sonucunda tutum yap?s?n?n kaç alt boyuttan olu?tu?u (örne?in, "Ölçme De?erlendirmenin Faydas?na ?nanma", "Uygulama Zorluklar? Alg?s?" gibi) tespit edilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak beklenen tutum bile?enlerini istatistiksel olarak do?rulamas?n? sa?lam??t?r. Faktör yükleri ve aç?klanan varyans oranlar?, ölçe?in yap?sal sa?laml???n? desteklemektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Developmental Attitude Scale)

Format: Derecelendirme format? (Genellikle 5'li Likert Tipi ölçek kullan?ld??? varsay?lmaktad?r, örne?in: Kesinlikle Kat?l?yorum'dan Kesinlikle Kat?lm?yorum'a).

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ö?retmenler (Teachers)

Age Group: Yeti?kin (Adult, mesle?ini icra eden ö?retmenler)

Population Details: Türkiye Cumhuriyeti'nde görev yapan Türkçe dersi ö?retmenleri.

Test Methodology: Öz Bildirimli Tutum Ölçe?i (Self-Report Attitude Scale). Kat?l?mc?lardan, ölçme ve de?erlendirme araçlar?na/çal??malar?na dair verilen ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmeleri istenmektedir.

Anahtar Kelimeler

E?itim Ara?t?rmalar?, Tutum Ölçe?i, Türkçe E?itimi, Ö?retmen Yeterlilikleri, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: ORCID bilgisi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: sedat.maden@giresun.edu.tr

Correspondence Address: ?lgili makalenin yay?mland??? dönemdeki yaz??ma adresi veya

ARABPSYCHOLOGY.COM

sorumlu yazar?n güncel akademik kurumu (Giresun Üniversitesi E?itim Fakültesi).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Ölçek, Maden ve Durukan'?n 2011 y?l?nda yay?mlanan makalesi kapsam?nda geli?tirilmi? ve kullan?lm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? genellikle ilgili makaleye at?f yapmak ?art?yla ücretsizdir. Ticari kullan?m veya geni? çapl? da??t?m için sorumlu yazar Sedat Maden ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Makale Ba?lant?s?: Orijinal makalenin Dergipark üzerinden eri?ilebilir ba?lant?s?: dergipark.org.tr

PDF ?ndirme: Ölçek maddelerini içeren orijinal PDF dosyas? burada mevcuttur: turkce-ogretmenlerinin-olcme-ve-degerlendirme-araclarinacalismalarina-karsi-tutumlarini-belirleme.pdf

Kaynaklar

Maden, S., ve Durukan, E. (2011). Türkçe dersi ö?retmenlerinin ölçme de?erlendirmeye ili?kin alg?lar?. *Milli E?itim Dergisi, 41*(190), 212-233.

Ölçek Maddeleri (Items of the Türkçe Ö?retmenlerinin Ölçme ve De?erlendirme Araçlar?na/Çal??malar?na Kar?? Tutumlar?n? Belirleme Ölçe?i)

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in maddeleri, sa?lanan meta veri setinde do?rudan listelenmemi?tir. Maddelere ula?mak için Maden ve Durukan (2011) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Ölçek maddelerinin tam listesi ve derecelendirme yap?s?, yukar?da belirtilen PDF dosyas?nda detayl? olarak sunulmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM